

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

NR. 2253 / DPSG
DATA 25/11/2013

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SEARA
571/2, XVII. 9/13

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție,
Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege privind economia socială*”, inițiată de doamna deputat Claudia Boghicevici și alți parlamentari – PD-L (Bp. 439/2013).

I. Principalele reglementări

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare domeniul economiei sociale, cadrul general de organizare și funcționare a întreprinderilor care desfășoară activități în domeniul economiei sociale, precum și stabilirea măsurilor de promovare a acestora.

Potrivit art. 2 alin. (1) din inițiativa legislativă, „*Economia socială este parte a sectorului economic, organizată independent de sectorul public, al cărei obiectiv principal este producerea de bunuri și servicii în beneficiul comunității având scopul de a promova incluziunea socială a*

persoanelor aflate în situații care pot genera marginalizarea sau excluziunea socială”.

Prin inițiativa legislativă se propun o serie de facilități fiscale, după cum urmează:

- distribuirea limitată a profitului către membrii asociați;
- alocarea unei părți din profit pentru atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă și furnizarea unor servicii de interes general pentru comunitate;
- scutiri de la plata taxelor și impozitelor locale aplicate asupra bunurilor mobile și imobile deținute în proprietate și utilizate de acestea în scopul realizării activităților de economie socială;
- scutirea de la plata impozitului pe profit/venit în condițiile reinvestirii a cel puțin 75% a profitului obținut în activități de restructurare, achiziție de echipamente tehnologice necesare dezvoltării activității economice;
- deducerea suplimentară a bazei de calcul a impozitului pe profit, cu 60% din prețul bunurilor sau serviciilor achiziționate de la o întreprindere socială pentru persoanele juridice care achiziționează bunuri produse și/sau servicii prestate de întreprinderile sociale.

II. Observații

1. Textul propunerii legislative reprezintă o versiune mai veche a proiectului de Lege privind economia socială inițiat de Guvern.

Proiectul de lege a fost postat pe site-ul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, la secțiunea Proiecte în dezbatere, în data de 21.09.2012, pentru sugestii și propuneri. Au avut loc 3 dezbateri publice cu cei interesați, și anume ONG-uri, CARP-uri, persoane fizice și juridice. Numărul mare de organizații și persoane fizice care au transmis propuneri pentru îmbunătățirea proiectului de lege privind economia socială, precum și participarea acestora într-un număr mare la dezbaterile publice au fost utile pentru clarificarea multor aspecte. Astfel, în urma dezbaterilor publice, textul proiectului de lege a fost îmbunătățit, introducându-se mai multe noțiuni, între care amintim termenul de „întreprindere socială de inserție”.

Totodată, au avut loc consultări cu reprezentanții Comisiei Europene, Fondului Monetar Internațional și Băncii Mondiale, referitoare la definirea termenilor folosiți în domeniul economiei sociale la nivel internațional și

europăen, dar și consultări referitoare la reglementarea prevederilor comunitare și naționale în domeniul achizițiilor publice.

În prezent, proiectul de *Lege privind economia socială*, în forma finală a fost retransmis în procedură de avizare externă.

2. Referitor la definițiile din cadrul **art. 5** din propunerea legislativă, menționăm că acestea sunt redactate foarte neclar (spre exemplu, activitatea cu caracter social). În plus, nu este definită tocmai noțiunea de „*economie socială*”, iar obiectivele „*economiei sociale*” sunt atât de largi, încât, practic, orice societate comercială ar putea fi calificată ca „*întreprindere socială*”.

3. Referitor la *activitatea de microfinanțare*, precizăm că potrivit art. 5 alin. (1) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, cu modificările și completările ulterioare*, „*Se interzice oricărei persoane fizice, juridice sau entități fără personalitate juridică, ce nu este instituție de credit, să se angajeze într-o activitate de atragere de depozite sau de alte fonduri rambursabile de la public ori într-o activitate de atragere și/sau gestionare de sume de bani provenite din contribuțiile membrilor unor grupuri de persoane constituite în vederea acumulării de fonduri colective și acordării de credite/împrumuturi din fondurile astfel acumulate pentru achiziționarea de bunuri și/sau servicii de către membrii acestora*”, iar potrivit art. 410 din același act normativ, „*Desfășurarea de activități interzise potrivit art. 5 de către o persoană, pe cont propriu sau pe contul unei entități care nu este instituție de credit constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani*”.

4. **Art. 8** este neclar, întrucât enumeră în mod exemplificativ categoriile de întreprinderi sociale, deși la **art. 7** din propunerea legislativă sunt definite în mod generic întreprinderile sociale.

5. La **art. 17 alin. (1) lit. a)** apreciem că nu este oportună referirea la „*acronim*”, întrucât această informație nu se înregistrează în registrele prevăzute de lege.

6. Textul **art. 19** trebuia să aibă în vedere că evidența persoanelor juridice menționate la **art. 8** este ținută de instituții diferite (Judecătoria/Ministerul Justiției/Oficiile registrului comerțului de pe lângă

tribunale/Oficiul Național al Registrului Comerțului), obiectul protocolului menționat neputând fi decât furnizarea informațiilor privind persoanele juridice înregistrate în Registrul Comerțului.

7. Modalitatea de acordare a măsurilor de sprijin prevăzute la **art. 21, art. 24 alin.(1) și art. 29 lit. a)** trebuie să respecte legislația comunitară în *domeniul ajutorului de stat*, direct aplicabilă în România, conform căreia ajutoarele de stat se acordă în baza unor alocări individuale sau în baza unor scheme de minimis sau de ajutor de stat care respectă cerințele de fond și formă impuse prin reglementările europene.

Precizăm că alin. (5) al art. 1 din Codul fiscal menționează că orice măsură de natură fiscală care constituie ajutor de stat se acordă potrivit dispozițiilor *Ordonanței de urgență a Guvernului nr.117/2006 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, cu modificările și completările ulterioare*.

Astfel, la art. 3 alin. (3) din ordonanța menționată se precizează că acordarea de măsuri de ajutor de stat impune autorităților publice elaborarea unor scheme de ajutor de stat sau ajutoare de stat individuale, care trebuie să prevadă cel puțin următoarele elemente: obiectivul, modalitatea acordării ajutorului de stat, precum și quantumul fondurilor alocate în acest scop din bugetul autorității publice centrale sau locale, în conformitate cu legislația în domeniu.

8. Prevederile **art. 22** din inițiativa legislativă, referitoare la scutirea de impozit pe veniturile din salarii realizate de persoanele angajate din grupurile vulnerabile nu sunt oportune, întrucât instituie introducerea unor facilități fiscale printr-un alt act normativ decât cel care reglementează sediul materiei.

Totodată, prevederea de mai sus contravine principiilor de impozitare instituite de *Codul fiscal* și creează un tratament privilegiat față de alte categorii de persoane care realizează aceeași categorie de venit, încălcând prevederile art.16 alin. (1), precum și dispozițiile art. 56 alin. (2) din *Constituția României, republicată*, referitoare la justa așezare a sarcinilor fiscale.

9. Nu considerăm oportună prevederea **art. 28 alin. (3)**, deoarece nu se poate determina modul de implementare al măsurilor de sprijin de natura ajutorului de stat prin ordin al ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice.

10. Referitor la **art. 29 lit. b)**, precizăm că potrivit art. 136 alin. (4) din Constituție, în condițiile legii organice, bunurile proprietate publică pot fi date în administrare regiilor autonome ori instituțiilor publice sau pot fi concesionate ori închiriate. De asemenea, ele pot fi date în folosință gratuită instituțiilor de utilitate publică. În consecință, darea în folosință instituțiilor de utilitate publică este cu titlu gratuit și nu darea în concesiune, în acest caz fiind vorba de o redevență.

11. Precizăm că era necesar ca *Expunerea de motive* să fie însoțită de fișa financiară în care să fie înscrise efectele financiare asupra bugetului general consolidat, conform prevederilor art.15 alin. (1) din *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare*, potrivit căreia în cazurile în care se fac propuneri de elaborare a unor proiecte de acte normative a căror aplicare atrage micșorarea veniturilor sau majorarea cheltuielilor aprobate prin buget, trebuie să se prevadă și mijloacele necesare pentru acoperirea minusului de venituri sau creșterea cheltuielilor.

12. Activitățile desfășurate în contextul reglementării domeniului economiei sociale presupun efectuarea de operațiuni de prelucrare a unor categorii diferite de date cu caracter personal, mai ales date cu caracter special, precum codul numeric personal, starea de sănătate, etnia, săvârșirea de fapte penale. Aceasta are implicații directe asupra drepturilor fundamentale ale persoanelor fizice și poate conduce la grave atingeri aduse dreptului la viață privată a cetățenilor, în ceea ce privește protecția datelor lor cu caracter personal.

În acest context, apreciem că era necesară definirea rolului și responsabilităților tuturor entităților implicate în procesul de reglementare a domeniului economiei sociale și care vor prelucra date cu caracter personal, precum și stabilirea competențelor autorităților publice în colectarea și prelucrarea datelor personale, în vederea clarificării calității acestora de operatori sau împuterniciți, potrivit definițiilor date de *Legea nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare*.

Acestea se impun cu atât mai mult cu cât operatorii de date cu caracter personal au o serie de obligații, printre care respectarea drepturilor și libertăților persoanelor vizate (în cazul de față persoane ce fac parte

dintr-un grup vulnerabil și ale căror date vor fi prelucrate), precum și de a lua măsuri în vederea asigurării confidențialității și securității datelor colectate, stocate și utilizate.

Mai mult, menționăm că este necesară luarea în considerare a principiilor de protecție a datelor, în special prin stabilirea persoanelor autorizate, după caz a autorităților și instituțiilor publice care vor avea acces la date, în scopuri legitime și cu respectarea tuturor garanțiilor adecvate pentru respectarea drepturilor persoanelor vizate.

În sensul celor arătate, subliniem că principiile care trebuie respectate la prelucrarea datelor cu caracter personal, instituite de art. 4 alin. (1) din Legea nr. 677/2001, se referă la faptul că datele cu caracter personal destinate a face obiectul prelucrării trebuie să fie prelucrate cu bună-credință și în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare, să fie colectate în scopuri determinate, explicite și legitime, să fie adecvate, pertinente și neexcesive prin raportare la scopul în care sunt colectate și ulterior prelucrate, să fie exacte și, dacă este cazul, actualizate, precum și stocate într-o formă care să permită identificarea persoanelor vizate strict pe durata necesară realizării scopurilor în care sunt colectate datele și în care vor fi ulterior prelucrate.

Totodată, atragem atenția asupra faptului că activitățile desfășurate în legătură cu întocmirea și păstrarea registrului electronic al întreprinderilor sociale și cu anumite raportări obligatorii (precum cele prevăzute în **Capitolul V** al propunerii) presupun efectuarea de operațiuni de colectare și prelucrare a unor categorii diferite de date cu caracter personal, inclusiv date având funcție de identificare de aplicabilitate generală (codul numeric personal) și alte date cu caracter special.

Astfel, în ceea ce privește prelucrarea codului numeric personal al unei persoane vizate, aceasta se realizează în condițiile prevăzute de dispozițiile art. 8 din Legea nr. 677/2001, coroborate cu cele ale *Deciziei președintelui Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal nr. 132/2011 privind condițiile prelucrării codului numeric personal și a altor date cu caracter personal având o funcție de identificare de aplicabilitate generală*.

Referitor la datele privind starea de sănătate, acestea se află nu doar sub incidența regulilor generale ale Legii nr. 677/2001, dar mai ales ale dispozițiilor speciale din acest act normativ. În acest sens, art. 7 și art. 9 din Legea nr. 677/2001 stabilesc, printre altele și faptul că prelucrarea datelor privind starea de sănătate se efectuează de către ori sub supravegherea unui cadru medical supus secretului profesional sau de către

ori sub supravegherea unei alte persoane supuse unei obligații echivalente în ceea ce privește secretul.

Mai mult, referitor la comunicările electronice ale datelor între diverse entități cu atribuții referitoare la registrul electronic al întreprinderilor sociale, subliniem că o comunicare de acest tip se poate expune la o serie de riscuri cum ar fi pierderea, distrugerea, etc., chiar accidentală a datelor. Or, la alegerea modalităților de transmitere a datelor sau a documentelor ce conțin date cu caracter personal, trebuie să se aibă în vedere faptul că operatorii au obligația de a aplica măsuri tehnice și organizatorice adecvate pentru protejarea datelor cu caracter personal împotriva distrugerii accidentale sau ilegale, pierderii, modificării, dezvăluirii sau accesului neautorizat, în special dacă prelucrarea respectivă comportă transmisii de date în cadrul unei rețele, precum și împotriva oricărei alte forme de prelucrare ilegală, având în vedere dispozițiile art. 17 alin. (1) din *Directiva 95/46/EC a Parlamentului European* și prevederile art. 20 din *Legea nr. 677/2001*.

De asemenea, este de subliniat faptul că deși propunerea legislativă privind economia socială prevede, prin prisma unor activități, prelucrări de date cu caracter personal, nu conține nicio referire la protecția datelor cu caracter personal și nu au fost inserate obligații ale autorităților competente de respectare a Legii nr. 677/2001.

În consecință, apreciem că implementarea unui astfel de sistem de colectare și prelucrare a datelor poate reprezenta o nouă situație de risc pentru protecția datelor cu caracter personal ale persoanelor fizice și, implicit, pentru respectarea și garantarea drepturilor fundamentale ale acestora, în special cel la viață intimă, familială și privată, deoarece se bazează pe colectarea și prelucrarea unor categorii variate de date cu caracter personal, mai ales dintre cele cu caracter special.

De asemenea, întrucât situația de față vizează prelucrarea unor date sensibile care reclamă protecție adecvată, textul propunerii legislative nu detaliază suficient modalitățile concrete de prelucrare a datelor, precum și modalitatea de exercitare a drepturilor persoanelor vizate, în special a dreptului de acces.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Victor - Viorel PONTA

Domnului senator **George – Crin Laurențiu ANTONESCU**
Președintele Senatului